

pravdivém zodpovídání se před soudem, jež pod §§ 5, 214 tr. zák. podřaditi nelze. Bylo proto vyhověti zmatečným stížnostem všech tří stěžovatelů, zrušiti napadený rozsudek v onom směru jakož i ve výroku o trestu a výrocích s tím souvisejících a sprostiti stěžovatele z obžaloby pro tento zločin podle §u 259 čís. 3. tr. ř. Za zbývající zločin podvodu bylo obžalovaným vyměřiti nové tresty.

Čís. 2664.

Ridič automobilu má býti připraven (§§ 335, 337 tr. zák.) i na náhlé objevení se překážky, nemá-li před sebou úplně volnou dráhu (v cestě je povoz, naložený vysoko zbožím, a do něho zapřažena tažná zvířata); nestačí tu ani jízda přípustnou rychlostí; spoluzavinění poškozeného nesprouštuje pachatele zodpovědnosti za vlastní nedbalé jednání.

Silostroje náležejí k předmětům, jichž provoz děje se zpravidla za okolností zvláště nebezpečných.

Subjektivní skutková podstata a souběh přečinu podle §u 335 tr. zák. se správním přestupkem ve smyslu §u 55 min. nař. ze dne 28. dubna 1910, čís. 81 ř. zák.

Otázka, zda jde o uzavřené místo ve smyslu prvního odstavce §u 46 onoho nařízení, není otázkou ryze technickou, k jejímuž správnému porozumění a řešení bylo by potřebí zvláštních odborných vědomostí, stačí tu soudcovská zkušenost a znalost.

O tom, zda a jaké průvodní návrhy byly učiněny (§ 281 čís. 4 tr. ř.), rozhoduje záznam protokolu o hlavním přelíčení.

(Rozh. ze dne 17. února 1927, Zm II 377/26).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnou stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Jihlavě ze dne 2. srpna 1926, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem proti bezpečnosti života podle §§ 335 a 337 tr. zák., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Zmatečnou stížnost dovolává se důvodů zmatečnosti čís. 4, 5, 9 a) a 10 §u 281 tr. ř. Důvodu zmatečnosti čís. 4 §u 281 tr. ř. dovolává se proto, že nebyl připuštěn navrhovaný důkaz místním ohledáním a slyšením znalce, pokud se týče, že o návrhu tom nebylo rozhodnuto. Stížnost je bezdůvodna. Obhájce učinil sice za přípravného vyhledávání onen návrh, návrh ten byl však usnesením radní komory ze dne 19. července 1926 zamítnut jako zbytečný, arci výslovně jen, pokud se týkal připuštění znalce. Naproti tomu však v zápisech protokolu o hlavním přelíčení, jež jsou jedině směrodatny pro to, zda a jaké důkazní návrhy byly učiněny, není zaznamenán vůbec žádný důkazní návrh. O doplnění protokolu toho po rozumu §u 271 tr. ř. nebylo žádáno. Dlužno proto za to míti, že onen návrh při hlavním přelíčení obnoven nebyl, takže schází tu již formální předpoklady, za kterých lze se dovolávati důvodu zmatečnosti čís. 4 §u 281 tr. ř. Nehledíc k tomu, neměl by obžalovaný

oprávněného důvodu ke stížnosti, i kdyby byl tvrzený návrh skutečně učiněn a nebylo o něm rozhodnuto buď vůbec, nebo v žádaném smyslu. Neboť otázka, zda jde o »uzavřené místo« ve smyslu prvního odstavce Šu 46 min. nař. ze dne 28. dubna 1910, čís. 81 ř. zák., není otázkou ryze technickou; nepřicházejí tu v úvahu okolnosti, k jichž správnému porozumění a řešení by bylo potřebí zvláštních odborných, najmě technických vědomostí, stačíť hledíc k povaze okolností případu a k zákonným předpisům, k správnému a bezpečnému posouzení věci soudcovská zkušenost a znalost. Bylo by též zbytečno připouštětí důkaz místním ohledáním; neboť místní poloha i stav věci v době nehody byly s hlediska obou skupin svědků, průvodních i vývodních, vylíčeny a popsány tak dokonale a podrobně, že nebylo třeba dalšího dokazování a objasňování.

Ani hmotněprávní důvody nejsou opodstatněny. Nalézací soud shledává trestné zavinění obžalovaného v tom, že jel nedovolenou rychlostí a neopatrně, nevěnovav náležitě pozornosti a dbalosti tomu, že na ulici stál povoz s koňmi, a posléze v tom, že nedával výstražných znamení. Pokud jde o rychlost jízdy, dlužno při právním uvažování případu vycházeti z neodporovatelného zjištění rozsudečného, že obžalovaný jel v rozhodném okamžiku mnohem větší rychlostí než 15 km za hodinu. Tato rychlost byla podle Šu 46 min. nař. nepřípustná; nesmíť podle něho rychlost v uzavřených místech — a o takové tu šlo — býti nikdy větší nežli 15 km za hodinu. Předpis Šu 46 zakazuje bez ohledu na zvláštní okolnosti případu a bezvýjimečně jízdu rychlejší, než je tam stanovena. Z tohoto předpisu, — jehož znalost dlužno u obžalovaného předpokládati, — vyplývala pro obžalovaného povinnost, by rychlost jízdy na ulici v obvodu města uvedl v soulad s předpisem tím, a nelze proto spatřovati právní omyl v tom, že soud již z nešetření onoho předpisu dovedil zavinění obžalovaného ve smyslu Šu 335 tr. zák. Soud nepochybil však ani, uznáv, že obžalovaný jel neopatrně. Je zjištěno, že obžalovaný, jeda Pelhřimovskou ulici z Jihlavy směrem ku hřbitovu, upozoroval po levé straně jízdy před hřbitovem jeti nebo státi povoz s koňmi, naložený vysoko zbožím. Tím je zjištěno, že obžalovaný neměl před sebou dráhu úplně volnou, nýbrž že v cestě byl povoz, do něhož byla zapřažena tažná zvířata. Byl tu proto takový stav věci, který ukládal obžalovanému jako řidiči silostroje zvláštní povinnost. Nestačilo jen, by nevykročil z mezí přípustné rychlosti 15 km, stanovené v prvé větě Šu 46 min. nař., naopak bylo vzhledem k základnímu předpisu Šu 45 nařízení jeho povinností, by rychlost volil tak, by byl jejím pánem a jízdu pokud možno okamžitě zastavil, by bezpečnost osob a majetku nebyla ohrožována. Měl proto býti připraven na všechny možnosti, tedy i na příklad na možné náhlé objevení se překážky. To bylo tím více nutno, poněvadž obžalovaný musel vyhýbat značně v pravo a tu, jak sám udal, byly na pravé straně stromy, které zamezovaly rozhled, takže mu znemožňovaly postřehnouti okamžitě překážku, která se mu mohla postavit v cestu s této strany, již rovněž měl věnovati náležitou pozornost, zvláště když po chodníku chodili lidé a nebylo vyloučeno, že někdo z nich bude chtítí přejíti přes silnici na druhou stranu. Obžalovaný však nešetřil této zvláštní opatrnosti, vyžadované místními po-

měry; pro nepřipustnou rychlost jízdy nebyl s to zastaviti auto včas, jak to dokazuje neodporovatelně skutečnost, že auto po tvrzeném zatáhnutí obou brzd urazilo podle zodpovídání se obžalovaného samého ještě asi 6 m. Za tohoto stavu věci nesejde již na tom, zda je opodstatněno i zavinění obžalovaného v tom směru, že, když se blížil k povozu Františka K-a, nedával výstražných znamení, to tím méně, když poškozený K. při svém výslechu sám udal, že po nakoupení rohlíků zpozoroval, že od města přijíždí osobní auto a že ze strachu, by se s koňmi něco nestalo, chtěl přes silnici přeskočiti k povozu. Tím stala se alespoň pochybnou příčinná spojitost mezi případným opomenutím a nastalou nehodou. Pokud se zmateční stížnost snaží, ať z důvodů jakýchkoli, převaliti zodpovědnost na úrazu na poškozeného Františka K-a, musí její úsilí zůstatí bez úspěchu. Předně nezjišťuje soud žádného zavinění u poškozeného a nad to nerušila by případná nedbalost jeho podle zásady Šu 134 tr. zák. příčinné souvislosti úrazu s nedbalostí stěžovatelovou a nesprostila by stěžovatele zodpovědnosti za vlastní nedbalé jednání, jež by zůstalo i za tohoto předpokladu třebaš ne jedinou, přece aspoň jednou z několika příčin úrazu.

Námítka, že se rozsudek vůbec nezabýval subjektivní stránkou případu, je neoprávněna. Zdůrazňuje se v rozsudku výslovně, že se obžalovaný dopustil nedovolenou rychlostí a neopatrnou jízdou jednání, pokud se týče opomenutí, o nichž již podle přirozených pro každého snadno poznatelných následků, podle předpisů zvláště vyhlášených jakož i podle svých zvláštních poměrů mohl nahlédnouti, že se jím může způsobiti nebo zvětšiti nebezpečství pro právní statky, chráněné v Šu 335 tr. zák. Tímto výrokem zjišťuje soud u obžalovaného subjektivní zavinění, to jest předvídatelnost nebezpečí pro ony statky, hrozícího z jeho jednání (opomenutí). Uplatňuje-li posléze stížnost, že pouhé nešetření zvláštních předpisů pro jízdu silostrojí, to jest předpisů ministerského nařízení ze dne 28. dubna 1910, čís. 81 ř. zák. je toliko přestupkem správním, trestným podle Šu 55 nařízení, má v zásadě pravdu; přehlíží však, že v tomto případě neklade se obžalovanému za vinu pouhé nešetření oněch předpisů, nýbrž z a v i n ě n í na těžkém poškození na těle ve smyslu §§ 335 a 337 tr. zák. a že soud zavinění podle těchto ustanovení vyhledávané také zjišťuje a dovozuje z nedovolené rychlosti a neopatrné jízdy, jimiž se obžalovaný arci prohřešil zároveň i proti předpisům §§ 45 a 46 min. nař. Správně bylo tedy jednání obžalovaného podřaděno pod § 335 tr. zák. Totéž platí však i o podřadění pod § 337 tr. zák. Pravda je, že silostroje nelze počítati k předmětům, vypočteným v Šu 85 c) tr. zák.; ale je též jisto, že náležejí k předmětům, jejichž provoz se zpravidla děje za okolností zvláště nebezpečných. Arci mohou zvláštní okolnosti v jednotlivém případě vyloučiti toto pravidelné nebezpečí, zejména pohyboval-li se silostroj tak mírnou rychlostí, že se rovnal v pohybu jen obyčejnému povozu a mohl-li proto svůj pohyb na ráz zastaviti. V souzeném případě nebylo takovýchto zvláštních nebezpečnost vylučujících okolností. Úraz stal se v ulici města, byť i na jeho obvodu a tudíž v městě. Ulice byla živá; neboť na vozovce stál povoz s koňmi a po chodníku šlo několik osob. Obžalovaný sám doznal, že na pravé straně vozovky byly stromy, které zamezovaly rozhled.

Kromě toho bylo auto zařízeno na velkou rychlost (110 km), takže jeho sestavení a hnací síla zvyšovaly nebezpečí, spojené s jeho používáním. Tyto zjištěné skutečnosti dovolují, by trestný čin obžalovaného byl posuzován i podle §u 337 tr. zák. a není tu proto důvodu zmatečnosti čís. 10 §u 281 tr. ř. Bezdůvodnou zmatečnou stížností bylo proto zavrhnouti.

Čís. 2665.

Z pravidla, předjížděti po pravé straně, jsou přístupny výjimky, je-li toho ze zvláštních důvodů třeba (na př. k zamezení srážky s cyklistou jedoucím po pravé straně).

(Rozh. ze dne 18. února 1927, Zm I 601/26).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmatečnou stížností obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Hradci Králové ze dne 7. září 1926, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle §u 335 tr. zák., zrušil napadený rozsudek v celém rozsahu a věc vrátil témuž nalézacímu soudu, by ji znova projednal a o ní rozhodl.

Důvody:

Zmatečnou stížností uplatňující důvody zmatečnosti podle čís. 5, 9 a) a 10 §u 281 tr. ř., dlužno přiznati oprávnění. Nalézací soud uznal obžalovaného vinným přečinem podle §u 335 tr. zák. vzav za zjištěno, že vinu na smrti Josefa K-a má obžalovaný, poněvadž jel rychle a neopatrně. Ohledně rychlosti jízdy právem vytýká stížnost s hlediska důvodu zmatečnosti podle čís. 5 §u 281 tr. ř., že výrok nalézacího soudu o rozhodných skutečnostech je neúplný, pokud napadený rozsudek v tomto směru pomíjí úplně mlčením posudek znalce ing. N-a, který prohlásil, že obžalovaný nepřekročil dovolené rychlosti. Z toho plyne, že skutkový závěr rozsudkový, že obžalovaný jel rychle, trpí zřejmou neúplností, která činí řízení v dotčené části zmatečným podle čís. 5 §u 281 tr. ř. Ona okolnost nevyklučovala by arci přečinu podle §u 335 tr. zák. po stránce neopatrné jízdy. Než v tomto směru správně vytýká stížnost rozsudku nesprávné právní posouzení, dospěl-li nalézací soud k závěru, že je bezvýznamno, zda jel cyklista K. po pravé či levé straně silnice. Je-li na pravé straně silnice cyklista, který na dané znamení neodbočil na levo a tak neumožnil automobilu předjetí na pravo, jak předpisuje § 2 nařízení místodržitelství v Praze ze dne 21. června 1886, čís. 49.165 čís. 54 z. zák. pro Čechy (platného pro silnice říšské), po případě § 2 zák. ze dne 15. června 1866, čís. 47 z. zák. pro Čechy (platného pro ostatní veřejné silnice mimo Prahu), kteréžto nařízení zavazuje i cyklisty, vratkou se stává výtku činěná v rozsudku obžalovaného, že jel neopatrně, poněvadž nezařídil podle onoho zákonného ustanovení směr jízdy na pravo, kdyžť přece mohl nejen počítati s možností, nýbrž přímo s jistotou, že cyklista zůstane i nadále na pravé straně silnice, poněvadž byla volnou toliko levá strana silnice, takže musil, by nevrátil do cyklisty, jeti toliko po její levé straně. Pak-li jel cyklista stále na pravé straně, ne-